

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษานี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา (Descriptive study) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการปฏิบัติในการเฝ้าระวังโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ 2009 ชนิดเอ (เอช1เอ็น1) ของบุคลากรด้านสุขภาพระดับตำบล จังหวัดเชียงใหม่

ลักษณะของประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ศึกษา คือ บุคลากรด้านสุขภาพที่ปฏิบัติงานป้องกันควบคุมโรคระดับตำบล ได้แก่ สถานีอนามัย และศูนย์สุขภาพชุมชนในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 810 คน กำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้ตารางของ เครซี และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 270 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ บุคลากรด้านสุขภาพที่ปฏิบัติงานป้องกันควบคุมโรคในสถานีอนามัย/ศูนย์สุขภาพชุมชน จำนวน 270 คน คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive sampling) โดยกำหนดให้เป็นผู้รับผิดชอบหลักในงานป้องกันควบคุมโรค

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษานี้ คือ แบบสอบถามการปฏิบัติในการเฝ้าระวังโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ 2009 ชนิดเอ (เอช1เอ็น1) ของบุคลากรด้านสุขภาพระดับตำบล จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งผู้ศึกษาสร้างขึ้นเองจากการทบทวนวรรณกรรม และเอกสารที่เกี่ยวข้อง โดยใช้มาตรการในการเฝ้าระวังโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ 2009 ชนิดเอ (เอช1เอ็น1) ของกระทรวงสาธารณสุข (2552) เป็นแนวทาง โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานที่ทำงาน ตำแหน่ง และระยะเวลาปฏิบัติงาน

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามการปฏิบัติในการเฝ้าระวังโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ 2009 ชนิดเอ (เอช1เอ็น1) ของการคัดกรองผู้ป่วย การให้ความรู้แก่ประชาชน การเป็นแกนนำด้านสาธารณสุข และการติดตามสถานการณ์

ลักษณะแบบสอบถามเป็นข้อคำถามที่ใช้มาตรวัดแบบ Likert ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ ให้เลือกตอบ คือ ปฏิบัติทุกครั้ง ปฏิบัติบ่อยครั้ง ปฏิบัติบางครั้ง ปฏิบัตินานๆ ครั้ง ไม่ปฏิบัติ และการให้คะแนนของข้อคำถามมีดังนี้

ปฏิบัติทุกครั้ง	หมายถึง	ปฏิบัติกิจกรรมสม่ำเสมอทุกครั้ง
ปฏิบัติบ่อยครั้ง	หมายถึง	ปฏิบัติกิจกรรมบ่อย แต่ไม่ทุกครั้ง
ปฏิบัติบางครั้ง	หมายถึง	ปฏิบัติกิจกรรมบางครั้ง
ปฏิบัตินานๆ ครั้ง	หมายถึง	ปฏิบัติกิจกรรมน้อยครั้งหรือแทบไม่ปฏิบัติกิจกรรม
ไม่ปฏิบัติ	หมายถึง	ไม่เคยปฏิบัติ

เกณฑ์การให้คะแนน

ข้อความเชิงบวก		ข้อความเชิงลบ	
ปฏิบัติทุกครั้ง	4	ปฏิบัติทุกครั้ง	0
ปฏิบัติบ่อยครั้ง	3	ปฏิบัติบ่อยครั้ง	1
ปฏิบัติบางครั้ง	2	ปฏิบัติบางครั้ง	2
ปฏิบัตินานๆ ครั้ง	1	ปฏิบัตินานๆ ครั้ง	3
ไม่ปฏิบัติ	0	ไม่ปฏิบัติ	4

การแปลผลคะแนน

ข้อมูลการปฏิบัติในการเฝ้าระวังโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ 2009 ชนิดเอ (เอช1เอ็น1) ของบุคลากรด้านสุขภาพระดับตำบล จังหวัดเชียงใหม่ ประกอบด้วยคำถามในเรื่อง การคัดกรองผู้ป่วย การให้ความรู้แก่ประชาชน การเป็นแกนนำด้านสาธารณสุข และการติดตามสถานการณ์ เกณฑ์พิจารณาคะแนนการปฏิบัติในการเฝ้าระวังโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ 2009 ชนิดเอ (เอช1เอ็น1) ของบุคลากรด้านสุขภาพระดับตำบล จังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา แบ่งคะแนนการปฏิบัติเป็น 3 ระดับ คือ (ประคอง กรรณสูต, 2542)

คะแนนร้อยละ	80.1 - 100	หมายถึง	มีการปฏิบัติสูง
คะแนนร้อยละ	50.1 - 80.0	หมายถึง	มีการปฏิบัติปานกลาง
คะแนนร้อยละ	0.00 - 50.0	หมายถึง	มีการปฏิบัติต่ำ

การหาคุณภาพและเครื่องมือ

1. การตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (content validity)

นำแบบสอบถามไปตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านอายุรกรรม ผู้เชี่ยวชาญด้านระบาดวิทยา และผู้เชี่ยวชาญด้านสาธารณสุข แล้วนำมาคำนวณหาค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหา (content validity index) ค่าที่ได้เท่ากับ 0.92

2. การหาความเชื่อมั่น (reliability)

นำแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ แล้วไปทดลองใช้กับเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในเขตจังหวัดลำปาง จำนวน 15 คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ค่าที่ได้เท่ากับ 0.82

การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษารุ่นนี้ ผู้ศึกษาได้เสนอโครงการค้นคว้าแบบอิสระ เสนอต่อคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยสาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์ หลังจากได้รับความเห็นชอบ ผู้ศึกษาจึงได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูล โดยได้ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการศึกษา วิธีศึกษา และขอความร่วมมือจากกลุ่มตัวอย่าง ทั้งนี้การเข้าร่วมในการศึกษานี้ ขึ้นอยู่กับความสมัครใจของกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างมีสิทธิ์ที่จะถอนตัวจากการศึกษาได้ตลอดเวลา และข้อมูลที่ได้จะนำมาวิเคราะห์และนำเสนอในภาพรวมและจะนำมาใช้ประโยชน์ทางด้านวิชาการเท่านั้น

การรวบรวมข้อมูล

การศึกษารุ่นนี้มีขั้นตอนการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ขออนุมัติหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
2. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ถึงสาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่ และสาธารณสุขอำเภอในจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อขออนุญาต

3. ส่งหนังสือชี้แจงวัตถุประสงค์ของการศึกษา และขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลไปยังหัวหน้าสถานีนามัย/ศูนย์สุขภาพชุมชน จังหวัดเชียงใหม่ และประสานงานกับบุคลากรด้านสุขภาพที่ปฏิบัติงานในสถานีนามัย และศูนย์สุขภาพชุมชน จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ของการศึกษาและขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

4. ดำเนินการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้แบบสอบถามส่งทางไปรษณีย์ติดอากรแสตมป์ และได้แนบซองที่จะส่งคืนมายังผู้ศึกษา และขอความร่วมมือส่งแบบสอบถามคืนภายในระยะเวลา 2 สัปดาห์ และประสานงานทางโทรศัพท์หากไม่ได้รับคืนภายในเวลาที่กำหนด

5. ผู้ศึกษานำแบบสอบถามที่จัดเก็บได้มาตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องเพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

1. ข้อมูลทั่วไป วิเคราะห์ข้อมูลโดยแจกแจงความถี่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและหาค่าร้อยละ

2. การปฏิบัติในการเฝ้าระวังโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ 2009 ชนิดเอ (เอช1เอ็น1) วิเคราะห์ข้อมูลโดยแจกแจงความถี่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และหาค่าร้อยละ